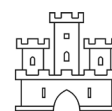

ZRAZU

BRATISLAVA - STARÉ MESTO

informácie, rady, program, zaujímavosti

04/2022

krajina, ktorou prechádzam

*krajina, kde vrstvím rok na rok ako knihu ku knihe
knižnica v obývačke, kde každá stránka každej knihy
prešla mojimi rukami
rukami vysušenými od dezinfekcie,
ťukajú po klávesnici ako ďateľ a sem-tam vydolujú červíka,
ktorý ich zasýti
krajina môjho jedla, misa plná buchiet starej mamy,
misa, ktorú mám teraz doma, na čo asi myslela,
keď na ňu nakladala buchty?
krajina mojich vlastných buchiet a všetkých sladkých zlovykov,
ktorých sa zbavujem, aby som privykla novým
krajina nového, čo spoznám, pribúdajúceho,
ako magnetky na chladničke
krajina, čo ma pohltí aj naplní,
po okraj plná, občas prázdnotou
izby voňajúce ako my
a v nich nohavice, ktoré som chcela prešíť
a faktúry za internet a maturitné vysvedčenie,
pastelky, ktorými sme si kreslili,
fotky, ktoré som neroztriedila,
dupačky, odložené pre vnúčatá, och, aké ste mali malé chodidlá!
krajina malých víťazstiev naukladaných pri sebe
ako mačacie hlavy na námestí,
vedú ma po uličkách, kde sa nechávam prenasledovať
vlastným tieňom
krajina toho starého, čo len nedávno bolo nové
pavučina, ktorú už pár týždňov zabúdam omiesť
prasklina v omietke nad posteľou, posledná vec,
ktorú vidím pred spánkom
radosť, keď si môžem zjesť jogurt obľúbenou lyžičkou.*

-Mia Krenok-

Nedávno som natrafila na text od Mii Krenok. Akoby v ňom bol kus domova. Naša minulosť určujúca plány do budúcnosti ako drobnosti po deťoch, ktoré odkladáme, aby sme ich dali deťom našich detí.

Aké je prísť o to všetko? Nie o niečo. O všetko.

Už nikdy nezaspať s pohľadom na známu prasklinu. Vnúčatám, ktoré sa možno ani nenarodia, nezanechať nič. Nepozrieť sa na vlastnú svadobnú fotku. Sú to len veci, no aj tak mi je smutno, keď si to predstavím.

Na cvičenie k nám do Centra prišla jedna staršia žena. Pri vchode sme ju upozornili, že v spoločných priestoroch je potrebné mať respirátor. Nasadila si ho s poznámkou: „Keby som bola Ukrajinka, tak ho mať nemusím. Oni k nám do krajiny môžu chodiť odhalení.“

Zbalili svoj život do igelitky a zvyšok tam zanechávajú. Prechádzajú svojou krajinou pomedzi trosky školského plota, kde dostali prvý bozk, pomedzi črepy babičkinho riadu a telá svojich mužov a synov.

Nemyslia na respirátor. Možno sa snažia nemyslieť vôbec.

Nie je v poriadku závidieť vojnovým utečencom. Všetci kráčame krajinou, ktorú aspoň na čas nazývame svojou. Vietor nás zaveje ako semienka do pôdy a my tam možno zapustíme korene. Kým sa tak stane, letíme krajinou, povalujeme sa v tráve, brodíme prachom. Cesta každého semienka je dlhá. Tie, ktoré k nám privial vojnový vietor, sa tu možno pokúsia vyklíčiť. A niektoré vietor poniesie ďalej.

Ak zostanú, budú potrebovať hlinu, vodu a slnko.

A potom čas a pokoj, aby mohli vyrásť.

Ďakujem všetkým, ktorý im ho ponúknu.

tradície / Katarína Nádaská: VEĽKÁ NOC / 04
staromestské túlanie / KRAJINA, KTOROU PRECHÁDZAM / 10
písačky / Jozef Rozbora: POČASIE NA ŽELANIE / 17
písačky / Jozef Rozbora: AKO SME SO SAGANOM VIETOR PREDBIEHALI / 18
jedálničiek / Tatiana Stanová: MEDVEDÍ CESNAK / 19
Andrea Rošková: VEREJNÝ DENNÍK / 21
dajte si pozor na podvodníkov / por. JUDr. Jana Sadivová / 25
tip na výlet / Michal Majtán: HOLIČ / 27
program / 29
kontakty / 35

Máte tip na článok, rozhovor alebo sa k nám chcete pridať s vlastným textom či fotkou? Napíšte nám na e-mail: magazin@staremesto.sk

Vopred ďakujeme!

Foto na titulke: Hviezdoslavovo nám.

tradície

KATARÍNA NÁDASKÁ

VEĽKÁ NOC

Kvetná nedeľa posväcuje bahniatka

Posledná nedeľa pred Veľkou nocou sa v cirkevnom kalendári nazýva Nedeľa utrpenia Pána. Bývala to aj Nedeľa palmových ratolestí, ale najznámejšia je ako Kvetná nedeľa. Pripomína novozákonný príbeh o tom, ako ľud vítal Krista palmovými a olivovými vetvičkami, keď slávnostne na osliatku vstupoval do Jeruzalema.

V našich končinách nahradili tradičné palmové a olivové vetvičky Stredomorja bahniatka. Sú to rozkvitnuté ratolesti vrbí, ktoré sú prvým pozdravom jari. Pre nežný tvar svojich súkvetí (jahniad) sa im na Slovensku dostalo množstvo takisto nežných mien: kozičky, mačičky, kočičky, baránky, baburiatka, jahňadky, maňušky, maňky... Už z týchto názvov cítiť ich spätosť so svetom mláďat, ktoré tiež prichádzajú na svet na jar.

Rozkvitnuté vrbové prútky si veriaci na Kvetnú nedeľu prinášali (a dodnes prinášajú) do kostola. Dávali ich požehnať a posvätiť svätenou vodou. Doma ich potom zastokli za obrázky svätých alebo na kríže do kultového kúta, kde sa v sedliackej izbe vešali „sväté obrázky“. Niekedy ich zastokli za hradu, lebo sa verilo, že posvätené vrbové prútky budú ochraňovať dom a celé hospodárstvo od ohňa. Ľudia sa k nim správali s úctou. Nemohli sa len tak zahodiť, najlepšie bolo spáliť ich pri svätení ohňa na Bielu sobotu.

Na Záhorí sa posvätené prútky vrbí vpichovali na roli do pôdy, aby budúcu úrodu chránili najmä pred krupobitím. V severoslovenských a východoslovenských obciach ich vkladali do prvej brázdy na poli alebo k prvému zemiaku, ktorý zasadili.

V ľudovej medicíne sa posvätené vrbové jahňady užívali ako ochrana proti chorobám hrdla a pri zimnici. Potierali sa nimi oči proti chorobám zra-ku a okiadzalo (ofukovalo dymom) sa nimi.

Niekde sa na Kvetnú nedeľu vynášala Morena. Na tento zvyk mohlo nadviazať nosenie rozzelene-ných halúzok ako znaku jari, čo pripomína jarný sviatok východných Slovanov, pochádzajúci ešte z pohanských čias. Je známy ako semik a slávil sa

siedmy deň po Veľkej noci. Mládenci vyťali mladú briezku, obliekli ju do ženských šiat, ovešali pestrofarebnými stužkami a spievajúc nosili v sprievode.

Najmä na západnom Slovensku sa na Kvetnú nedeľu chodilo s letečkom. Letečko boli mladé, rozvetvené konáriky vrbí, na ktoré dievčatá popriväzovali pestrofarebné stužky, reťaze z farebného papiera, zafarbené vajíčkové škrupiny – výdušky. Sprievody na Kvetnú nedeľu dlho udržiavali najmä staršie deti, ktoré obchádzali s letečkom celú dedinu a spievali pri každom dome. Za spev a vinšovanie dostávali vajíčka alebo drobné mince.

Bahniatka

Veľký týždeň

Kvetnou nedeľou sa začína Veľký týždeň. Z kresťanského hľadiska je to najvýznamnejšie obdobie roka. Vrcholí v tzv. posvätnom trojdní (Zelený štvrtok, Veľký piatok a Biela sobota) slávnosťou Vzkriesenia (veľkonočnou vigíliou) a Veľkonočnou nedeľou.

Posledný týždeň pred Veľkou nocou znamenal zintenzívnenie príprav na tento sviatok v duchovnom aj materiálnom živote našich predkov.

Vo všetkých dňoch trojdnia sa pripisoval veľký význam vode. Pri najrozličnejších príležitostiach sa v nej ľudia umývali, pili ju a oblievali sa ňou. Z tečúcej vody sa nosilo v hrnčeku aj starším, ktorí si ňou umývali tvár, aby boli zdraví.

Zelený štvrtok a zaväzovanie zvonov

Prvý z dní veľkonočného trojdnia bol Zelený štvrtok.

Veriaci si na Zelený štvrtok pripomínajú Poslednú večeru, veľkonočnú večeru Ježiša Krista, ktorú slávil v Jeruzaleme spolu so svojimi učeníkmi. Lámal chlieb a s vínom ho podával svojim učeníkom ako svoje telo a krv. Takto ustanovil Eucharistiu, oltárnu sviatosť. Pri tejto príležitosti im aj povedal, že jeden z nich ho zradí. Po večeri odišiel na Olivovú horu do Getsemanskej záhrady, aby sa modlitbou a rozjímaním pripravoval na to, čo ho čaká. Tu ho vyhládali vojaci s učeníkom Judášom, ktorý ho zradil za tridsať strieborných. Ukázal na neho tým, že ho pobožkal a vojaci Ježiša odviekli pred súd.

Skoro ráno na Zelený štvrtok, ešte pred východom slnka, sa dievčatá chodili česať pod vrbu, pričom odriekali: „Vrba, vrba zelená, daj mi vlasy na dva pásy.“ Chceli mať krásne, husté a dlhé vlasy, ako má vrba konáre.

Dokončovalo sa predveľkonočné upratovanie a okná domov sa vyzdobovali zelenými halúzkami. Na Zelený štvrtok platil v niektorých oblastiach zákaz vyvárať bielizeň.

Na Zelený štvrtok sa zaväzujú zvonky. Hovorilo sa, že odlietajú do Ríma. V chrámoch umĺkne organ a namiesto hlaholu zvonov sa rozhrkocú rapkáče, klopačky a klepadlá. V minulosti chodievali chlapci z jedného konca dediny na druhý a rapkáčmi a oznamovali začiatok posvätného predveľkonočného ticha bez zvonov.

Pri poslednom zvonení pred zaviazaním zvonov sa mohli takisto vykonávať ochranné obrady. Uvádza sa napríklad štrnganie kľúčmi okolo domu, ktorým sa v okolí Nitry odháňali od domácnosti myši a potkany.

Trasením stromčekov sa mala podporiť plodnosť ovocných stromov. Obdobie bez zvonenia sa pokladalo za vhodné na výsadbu hrachu, maku a bôbu. Využívala sa tu mágia podobnosti a verilo sa, že tieto plodiny sa tiež zaviažu – a teda, že bude dobrá úroda.

V povodí Bebravy sa vyskytoval aj zaujímavý zvyk, ktorého zmyslom bolo priniesť do domu prísľub šťastia a bohatstva. Mládenci vybrali mravenisko a v nestráženej chvíli vysypali mravce do pitvora alebo aj do izby. Mravce stelesňovali usilovnosť a tou mali celý rok oplývať najmä dievčatá.

Niektorým bylinkám zozbieraným na Zelený štvrtok sa pripisovali osobitné liečivé vlastnosti. Preto sa napríklad zbieral oman, marunka a plúcnik. Dávali sa potom kravám do krmu, aby nad nimi nemali moc bosorky, aby dobre dojili a nechorľaveli.

Veľký piatok

Na Veľký piatok sa za starých čias dodržiavali rozličné zvyky a vykonávali sa obrady a magické úkony.

Veľmi rozšírené bolo ranné umývanie sa v tečúcej vode, prípadne sa troška vody z potoka donieslo domov a domáci si ňou symbolicky poumývali tváre. Umývanie vo vode na Veľký piatok sa považovalo za prevenciu pred kožnými chorobami a dievky tak chceli dosiahnuť, aby mali hladkú tvár a zabezpečili si sviežosť a krásu na celý rok. Pri tomto umývaní sa hovorievalo: „Teč vodička čistá

od Pána Krista, ty omývaš drevo a kamene, umy aj mňa, hriešne stvorenie.“ Verilo sa, že práve v tento čas má voda liečivé, zázračné účinky a takto sa získa záruka zdravia nielen pre ľudí, ale aj pre statok, ktorý preto gazdovia vodili k vode. Mládenci brodili v potoku kone, aby boli mocné a zdravé.

Na Veľký piatok bolo dobre ostrihať sa. Vlasy, vraj, budú potom celý rok rýchlo rásť. Takisto sa verilo, že Veľký piatok je vhodný na štepenie ovocných stromčekov. Platil nepísaný zákaz čokoľvek robiť na poli. Nesmela sa hýbať zem, lebo by sa mohla privolať neúroda.

Pri dojení kráv gazda obkrútil vedro konármi zo šípkového kra, aby bosorky nemali moc nad mliekom a nemohli ho zmeniť na vodu.

Na Veľký piatok sa z domu opäť nič nepožičiavalo, aby sa požičaná vec nestala škodiacim nástrojom v rukách bosorky.

Ak mal niekto blchy, najlepšie sa ich zbavil práve na Veľký piatok. Skôr než vyšlo slnce, bolo treba uvariť cesnak vo vode. Vodou, v ktorej sa varil, sa pokropilo šatstvo a posteľ. Bolo treba sa v nej aj umyť a zo šiat a posteľe hostí bez kostí vyprášiť palicou.

Biela sobota prináša svetlo

Bývalo zvykom, že členovia rodiny, zhromaždení vôkol ozdobeného stola, si podelili jedno vajčko tak, aby každý dostal aspoň malý kúsok. Šlo o to, aby rodina ostala súdržná a jednotná. Aj po Vzkriesení sa zachovávali rozličné ochranné ritu-

ály. Gazda vyšiel na dvor a štrngal reťazami, aby týmto zvukom odplašil hadov, žaby a všetky tie zvieratá, ktoré by mohli škodiť ľuďom a statku.

Gazdinky symbolicky vzali hrst kyslej kapusty a hodili ju pod strom, čím sa naznačilo, že sa končí čas jedenia kyslej sudovej kapusty, ktorú naši predkovia jedli na sto spôsobov celú zimu. V mnohých oblastiach na Slovensku bola doma nakladaná sudová kyslá kapusta hlavnou zložkou potravy od jesene až do jari.

Veľkonočná nedeľa

V košíčku, zvyčajne pod krásnym vyšívaným obrúskom, gazdiné prinášali na nedeľnú ranú omšu jedlo na posvätenie – chlieb, šunku, klobásy, maslo, tvaroh, vajíčka, soľ, chren, koláče alebo veľkonočné obradové pečivá, fľašu vína alebo pálenky.

Posväteným jedlám sa pripisovali magické vlastnosti, preto sa z nich na Veľkonočnú nedeľu dávalo aj dobytku, aby sa mu dobre darilo.

Tradičným veľkonočným jedlom sú vajíčka. Pokladajú sa za symbol nového života a plodnosti. Jedávali sa najmä uvarené na tvrdo alebo ako obradové jedlá, napríklad praženica s mladými žihľavovými lístkami, stratené kura alebo špeciálne veľkonočné jedlo z vajec, údeného mäsa, klobások, zemiľ, strúhanky. Jeho príprava sa líšila podľa regiónov, podobne ako jeho názov – veľkonočná alebo vajcová baba, polnina, syrek, hrudka, baránek. Vždy sa doň dávalo veľmi veľa vajec.

Veľkonočný pondelok vo Vajnorochoch

Šibi, ryby, je tu pondelok!

Šibanie je starý magický rituál, pri ktorom sa využíva mágia dotyku. Korbáče sa robili z mladých vrbových prútikov, ktoré sú na jar čerstvé, naliat miazgou a ich kontakt s dievčenským a ženským telom mal naň preniesť pružnosť, ohybnosť, mladosť a krásu. Podobne to bolo aj s oblievačkou. Dievčatá a ženy oblievali živou vodou z potoka či studne a jej čerstvosť im mala sprostredkovať, aby boli čerstvé a rýchle v práci.

Pôvod šibačky a oblievačky tkvie ešte v predkresťanskom období. Slovania slávili sviatky jari ako symbol plodnosti a dotyk vrbových prútikov so ženským telom znamenal odovzdávanie plodivej sily.

Obrad polievania vyjadroval želanie, aby uzdravujúca, očisťujúca a omladzujúca sila pripisovaná v tento čas vode, prešla na oblievané ženy a dievky.

Veľkonočný pondelok bol oddávna tradičný sviatok mužov, mládencov a chlapcov, ktorí od skorého rána chodili po šibačke a oblievačke.

Zvyky veľkonočného pondelka boli naozaj rozmanité. Niekde sa šibalo, niekde oblievalo, a inde aj šibalo, aj oblievalo.

Na západnom Slovensku prevládala šibačka bez oblievačky, na východnom Slovensku sa zase viacej polievalo, než šibalo.

Zato na Kysuciach si dievky užili jedného aj druhého. Stredným Slovenskom akoby prechádzala pomyselná hranica medzi šibaním a polievaním, a práve tu sa časom oblievanie a aj šibanie spojili.

Za polievanie a šibanie dostávali mládenci od dievčat vlastnoručne maľované vajíčka alebo štamperlík pálenky.

Koho ja milujem, vajíčko mu darujem...

Odmenou za vyšibanie alebo vykúpanie bolo najčastejšie vajíčko. Keď bolo ručne maľované, plnilo aj úlohu nežného a originálneho vyznania lásky. Práve také vajíčka, ktoré dievčatá samé zdobili, mali pre mládencov najväčšiu hodnotu. Podľa spôsobu výzdoby na vajíčku sa mohol mládenec

presvedčiť, aké city k nemu dievčina v srdci prechováva. Do výzdoby vajíčka určeného vyvolenému mládenkovi preto každá vkladala veľa citu a pôvabu.

Názov kraslice pre maľované vajíčka sa na Slovensku všeobecne zaužíval až v novších časoch. Pôvodne pravdepodobne súvisel s červenou farbou. Napríklad aj v starej češtine „krásný“ znamenalo červený. Slovo kraslice môže mať vzťah aj k tomu, že sa vajíčka okrášľujú, kráslija. V najstarších časoch sa červená farba na vajíčku chápala ako umocnenie jeho moci ako symbolu života a plodivej sily.

Zo zdobenia veľkonočných vajíčok sa postupne vyvinulo svojbytné skromné umenie, ktorého hlavnými nositeľkami bývali dedinské ženy. Techniky a vzory si odovzdávali z generácie na generáciu. Z času na čas nadané gazdiné pridali

k zaužívaným vzorom aj čosi originálne z vlastnej fantázie.

Najskôr sa, prirodzene, maľovali plné vajíčka, neskôr aj vyfúknuté škrupiny (výdušky). Vajíčko sa môže zdobiť v jednej alebo viacerých farbách. Základná farba sa získavala namáčaním do odvaru z cibule (odtöne žltej), dubovej kôry (hnedá) alebo cvikle. Jednoduché vzory sa získavali napríklad varením v cibuľových listoch a priväzovaním rastliniek na vajíčko pred varením.

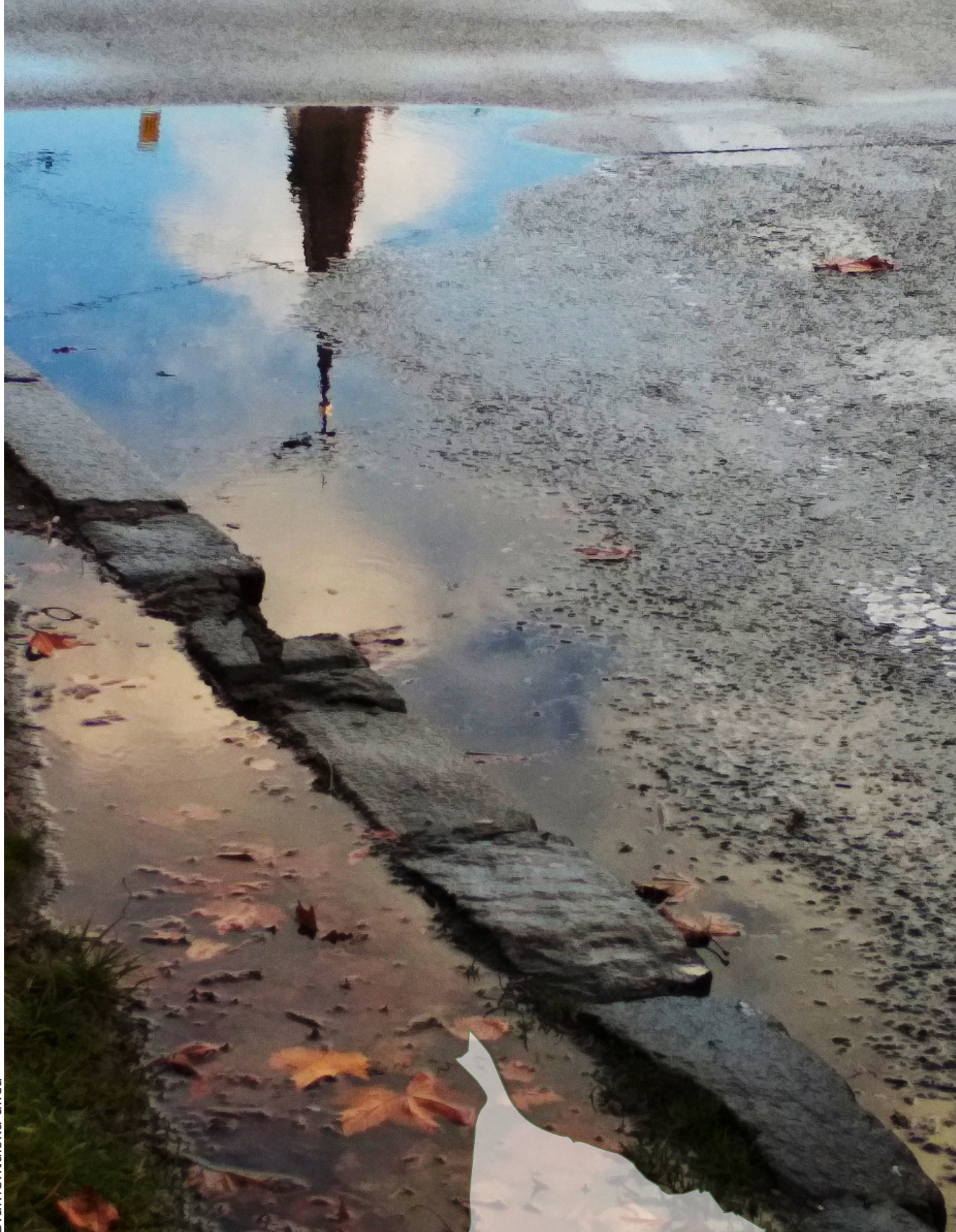
Medzi náročnejšie techniky zdobenia veľkonočných vajíčok patrí voskovanie. Na zafarbené vajíčko sa nanášajú reliéfne, vystupujúce vzory z roztopeného farebného vosku. Používa sa na to špendlík, zápalka, alebo aj husie brko.

Pri batikovaní sa ornamente nanesú na podklad takisto roztopeným voskom. Potom sa vajíčko zafarbí a po uschnutí sa vosk ohriatím zmäkčí a handričkou zotrie. Tým vystúpia ornamente v pôvodnej farbe.

Ďalšou technikou zdobenia kraslíc, rozšírenou na celom Slovensku, bolo vyškrabovanie. Do farebného povrchu vajíčka sa ostrým predmetom – nožikom, ihlou, žiletkou – vyškrabujú jemné ornamente podobné rytinám. Ornamente sa môžu aj vyleptať pomocou octu, šťavy z kyslej kapusty alebo novšie kyseliny solnej.

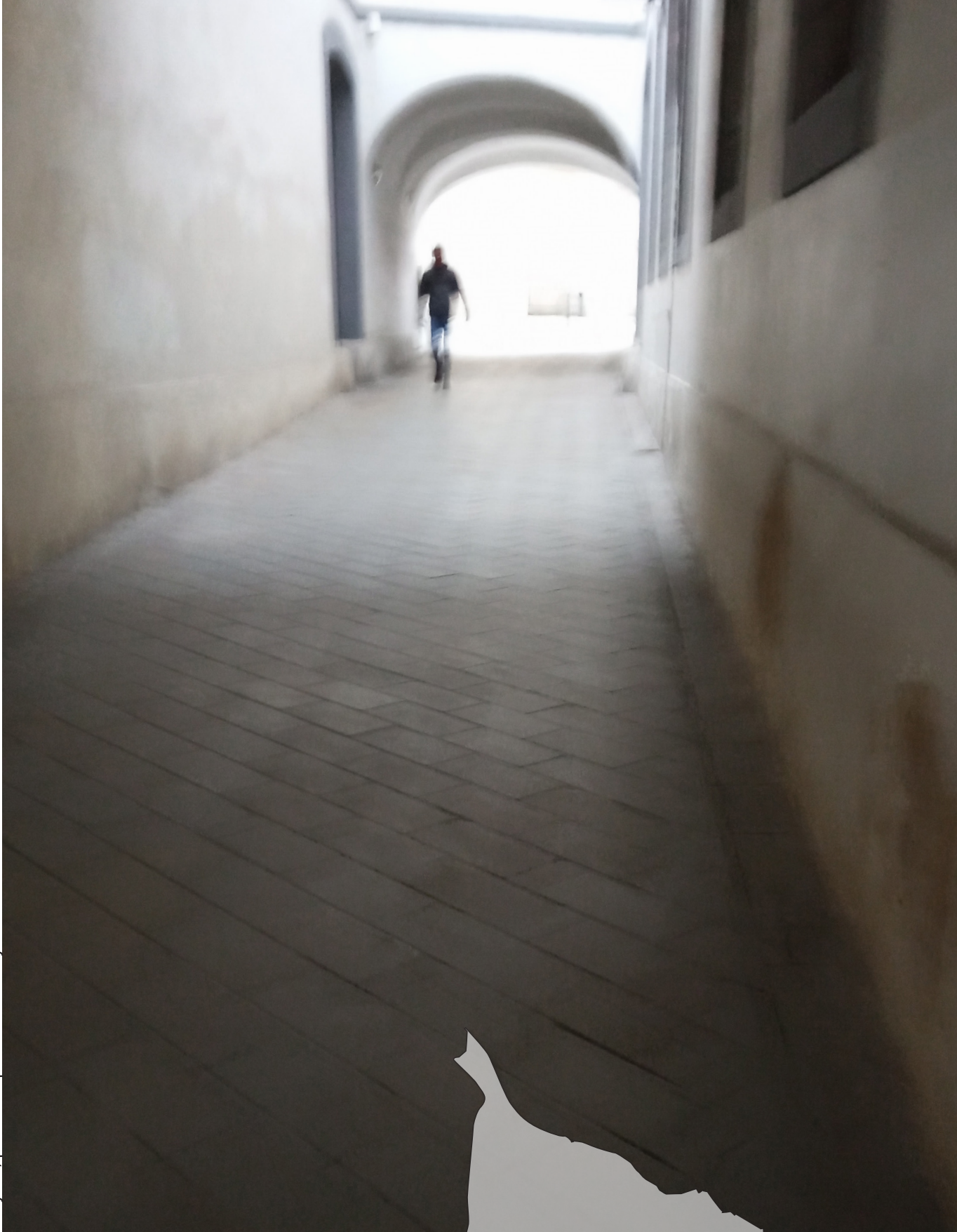
Klasickou zdobiacou technikou bolo oblepovanie farebnými nitkami, slamou, alebo aj dužinou močiarnnej trávy (sítia). Drobné kúsky slamy sa lepili na zafarbené vajíčka ako jednoduchá mozaika.

Kraslice sa zdobili aj kyselinou mravčou. Vajíčko sa dalo do mraveniska a tým, že mravce vypúšťali kyselinu mravčiu, na vajíčku sa vytvorili originálne, neopakovateľné vzory. Techniky sa, samozrejme, mohli aj kombinovať.

staromestské túlanie

KRAJINA, KTOROU PRECHÁDZAM

staromestské túlanie

KRAJINA, KTOROU PRECHÁDZAM

staromestské túlanie

KRAJINA, KTOROU PRECHÁDZAM

staromestské túlanie

KRAJINA, KTOROU PRECHÁDZAM

staromestské túlanie

KRAJINA, KTOROU PRECHÁDZAM

staromestské túlanie

KRAJINA, KTOROU PRECHÁDZAM

staromestské túlanie

KRAJINA, KTOROU PRECHÁDZAM

Témou májového STAROMESTSKÉHO TÚLANIA bude „čakanie“. Ak máte fotky, ktoré čakajú na zverejnenie, tak my čakáme práve na ne! Posielajte ich na magazin@stare mesto.sk

POČASIE NA ŽELANIE

Všetci, ktorí sa pohybujeme v prírode naozaj a nielen cez obrazovku, to dobre poznáme – naša pohoda a radosť z pokojnej túry končí pri náhlej zmene počasia. Najmä v lete to bývajú búrky. Búrkový prírodný jav už od najstarších čias pútal myseľ a ešte viac fantáziu ľudí. Mocné burácanie hromu a oslepujúca žiara blesku im naháňali strach a vnucovali rôzne predsudky, dávali život poverám. Starí Gréci mali svojho hromovládcu, bol to nik iný ako Zeus. Starí Slovania mali Perúna – boha hromu. Od neho sa až dodnes zachovalo spojenie „Parom aby to vzal!“

V našom turistickom spolku sme prijali rozhodnutie, ktorým sme mali predísť búrkam a krupobitiu. Počasie budeme určovať sami. To je náš boj proti búrkam! Hlavy a vždy smädné krky sme dali dokopy v miestnom hostinci pod Kamzíkom „U Turistu“, predtým „U Čundráka“. Statočne sme premýšľali a ovlažovali hrdlá ako pri prietři mračen.

Začali sme zvoním, pretože zvukové vlny šírené do okolia vraj chvením vzduchu narušia vznik búrok. Všeci majitelia zvončekov zvonili až odplašili nielen búrku, ale hlavne všetkých turistov od Korza po Hrad. Použiť kostolné zvony nám

nedovolili „babky v čiernom“, ktoré vlastnými telami zabarikádovovali schody do zvoníc.

Druhý pokus dostal krycí názov „Povstanie“. Po jeho tajnom vyhlásení sme sa rozbehli znášať z povál výbušniny, ktoré nám zanechali dedovia na horšie časy. Boli tiež z povstania, ale z toho skutočného, slovenského. Akonáhle sa prihnala mrákava nad Devínsku kobyľu, novodobé povstanie vypuklo. Lomozom z mažiarov, ktoré pamätali obliehanie mesta Napoleonom, a zapalovaním výbušnín v neďalekom kameňolome, sme začali rozháňať búrku. Podarilo sa! Búrka-hrmňa si to skrútila vedľa a burácala nad Račou.

Naša radosť však trvala len krátko. Hromy, blesky a privaly vody začali bičovať mesto a jeho bojovníkov zo strany, odkiaľ v čase pred ozónovou dieťou nikdy neudrela.

Jeden z nás proboval navrhnúť metódu odplašenia búrky chemickými prostriedkami, ako to robia v Austrálii. Nebolo mu dopriate realizovať nápad od protinožcov, kde vraj aj turisti chodia dolu hlavou.

Hanby sme mali toľko, že ju zo seba nezmyjeme ani do ďalšieho Povstania. Ale čo, búrka, nebúrka, chodiť sa musí!

písačky
JOZEF ROZBORA

AKO SME SO SAGANOM VIETOR PREDBIEHALI

Bola posledná aprílová sobota. V Sade Janka Kráľa svietilo na športovo oblečených ľudí nemilosrdné slnko. Mnohí z nich ešte na poslednú chvíľu leštili svojich dvojkolesových tátošov rôznych farieb a typov. Prevládali stroje s úzkymi a hladkými pneumatikami. U mohutnejších strojov sa vyskytli aj široké, s horským dezénom. Ešte prejsť skúšobný okruh a jazda s Petrom Saganom mohla začať.

Ako dobre, že ľudia v dávnoveku zistili možnosť využívania kolies pre svoje potreby. Najskôr na prevoz ťažkých predmetov, neskôr na vlastnú prepravu. V bicykli je čosi viac ako len spôsob dopravy. Je v ňom skryté čaro najrýchlejšieho pozemského pohybu vlastnou silou. Každý, kto si vychutnal jazdu na ňom a zacítil vietor vo vlasoch, vôňu pooranej zeme, už by nemenil.

Skôr narodení účastníci sa s pýchou pozerajú na ľahko jazdiacich mladých cyklistov. Mnohí z nich spomínajú na svoju mladosť, kedy vlastniť bicykel mohli iba deti solventných rodičov. Tým ostatným zostával sen o striebornom Favorite, s ktorým budú víťaziť na olympiáde ako

Tono Tkáč. Pohľad na svet je skutočne najkrajší zo sedla vlastného dvojkolesového tátoša. Tieto a podobné spomienky sa v dnešný slnečný, hoci veterný deň, vynárajú všetkým, teraz už vlastníkom tátošov. Jeden z nich, Jožko, v súčasnosti pán širokouhlejšej postavy, nedá na svojho dvojkolesového miláčika dopustiť. Jeho „Čierny vlk“ je vždy vzorne vyčistený a vybavený požadovanými mechanizmami. Iba zvonček nahrádza detská žabka, ktorá po stlačení vydáva zvláštny zvuk a biedni pešiaci sa s úzkosťou v očiach lepia na prilahlé steny alebo skúšajú hĺbku najbližšej priekopy. To mu dodáva pocit výhry nad pešími slimákmi. A obdiv vzbudzuje aj pri zoskakovaní. Tento úkon je spojený s dunením ako, keď sa zobúdzajú Vezuv, alebo blížia vlny tsunami.

Účastníci jazdy, oblečení v zelených saganovských tričkách, nemajú podobné starosti. Iba nasadnúť, šliapať do pedálov a vychutnávať si jazdu. To bola paráda! Vietor zostal na chvoste pelotónu a obyvatelia najväčšieho sídliska radostne mávali z balkónov, čo bola pre účastníkov najkrajšia odmena!

jedálničiek
TATIANA STANOVÁ

Je tu jar, príroda sa prebúda a okrem slniečka prináša zelené pozdravy. Jedným z prvých, ktorý lahodí nielen oku, ale aj našmu zdraviu, je

MEDVEDÍ CESNAK.

Svoj názov získal od medveďov. Možno preto, že medvede po zimnom spánku si pojedaním medvedieho cesnaku čistia žalúdok a črevá od nevhodných baktérií, mikróbov aj plesní a súčasne získavajú potrebné vitamíny a minerály. A možno to bolo vďaka účinkom, ktoré sú silné ako táto veľká šelma.

Medvediemu cesnaku sa darí najmä vo vlhkých listnatých a lužných lesoch. V Bratislave a okolí ich máme, našťastie, hneď niekoľko a tak môžeme prechádzku spojiť so zberom. Najst' medvedí cesnak nie je ťažké. Väčšinou pokrýva veľké plochy pripomínajúce zelené koberce. Prezradí ho aj jeho typická cesnaková vôňa, vďaka ktorej si ho nemôžete pomýliť s listami konvalinky, ktoré vyzerajú podobne. Najlepšie sú mladé lístky, pretože sú najbohatšie na vitamíny a majú aj výraznejšiu chuť.

Obsah

Medvedí cesnak je naozaj bohatý na zdravie prospešné látky. Obsahuje vitamíny B a C, alicín (s protiplesňovým a antibakteriálnym účinkom), flavonoidy (s protizápalovým a antioxidačným účinkom), jód, sodík, draslík, železo, vlákninu, sacharidy aj bielkoviny.

Účinky

Medvedí cesnak má antibiotické a antibakteriálne účinky a aj preto je výborným posilňovačom imunity.

Pomáha pri rôznych žalúdočných problémoch, pretože podporuje trávenie. Prečisťuje črevá, čím pomáha vyprázdňovaniu, a uľavuje pri zápche, ale aj plynatosti, chronických hnačkách a podporuje chuť do jedla.

Znižuje krvný tlak (preto sa neodporúča ľuďom s nízkym tlakom).

Má liečivé účinky aj na pľúca a priedušky, zmiernuje dýchacie ťažkosti a preto sa využíva pri liečbe ochorení, napríklad astmy.

Vďaka obsahu železa zlepšuje krvný obraz.

Recepty z medvedieho cesnaku

Medvedí cesnak sa snažíme spracovať za studena, aby sa v ňom zachovalo čo najviac vitamínov. Ak je pre vás surový cesnak ťažšie stráviteľný, môžete ho sparit' horúcou vodou, prípadne krátko povariť. Skladovať sa môže v chladničke, kde vydrží niekoľko dní. Môžeme ho aj zamraziť, naložiť do oleja alebo vylúhovať v alkohole. Vždy ho treba pred použitím poriadne umyť. Odporúča sa nekrájať, ale trhať.

Medvedí cesnak sa využíva najmä v kuchyni. Okrem pesta, bylinkového masla či polievky, pripravujem aj jednoduchú zmes medvedieho cesnaku mixovaného len s olejom a soľou. Používam ju pri varení, na ochutenie mäsa, zeleniny a slaných koláčov.

Polievka

1 cibuľa
olej alebo maslo
1-2 zemiaky
medvedí cesnak
soľ, korenie
čili paprička a smotana

Nadrobno nakrájanú cibuľu orestujeme na oleji, prípadne na masle. Pridáme očistené a pokrájané zemiaky a zalejeme vodou. Osolíme a necháme variť, kým zemiaky nezmäknú. Po uvarení odstavíme. Pridáme natrhávaný medvedí cesnak a všetko rozmixujeme. Už nevaríme, len dochutíme korením, prípadne čili papričkou alebo trochou smotany.

Bylinkové maslo

4 polievkové lyžice medvedieho cesnaku
200g masla
soľ, čierne korenie

Do misky vložíme zmäknuté maslo a roztlačíme ho vidličkou. Pridáme najemno pokrájaný medvedí cesnak. Podľa chuti osolíme a okoreníme.

Položíme na potravinovú fóliu, vytvarujeme valček a vložíme do chladničky. Po stuhnutí môžeme valček rozkrájať na kolieska, ktoré si môžeme zamraziť a uchovať na neskôr.

Pesto

250 g listov medvedieho cesnaku
180-200 ml oleja (olivový, slnečnicový, sezamový či orechový)
podľa chuti soľ (morská, kamená, himalájska)
mleté orechy (vlašské, lieskové) alebo semienka (slnečnicové, prípadne konopné) na zahustenie konzistencie a zjemnenie chuti.

Všetko spolu zmixujeme na pastu. Pesto sa používa na cestoviny alebo aj ako nátierka na chlieb.

ANDREA ROŠKOVÁ verejný denník

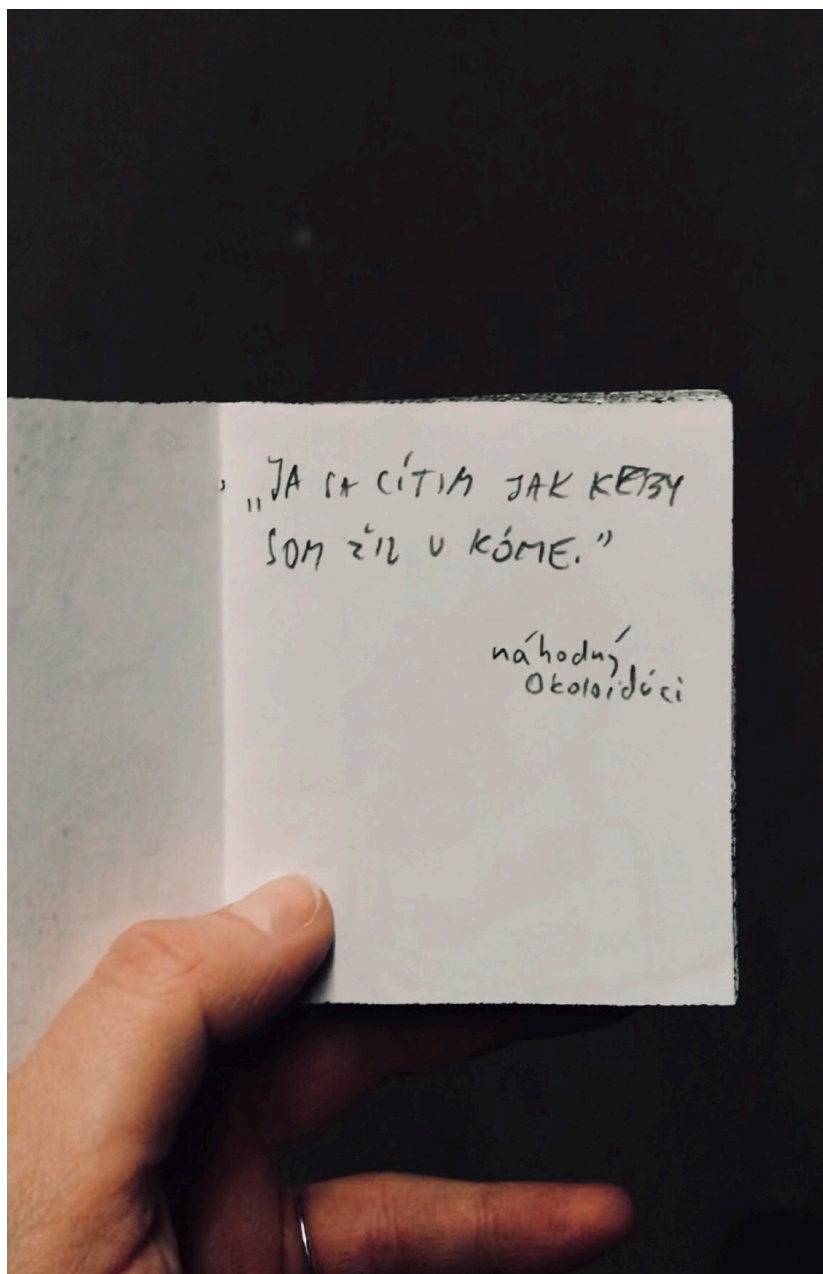
V Staromestskom centre
kultúry na Školskej 14 majú
od roku 2021 ateliér dve výtvar-
níčky. Jednou z nich je ilustrá-
torka Andrea Rošková. Postupne
vám ju a jej prácu predstavíme.

„V mojej ilustrátorskej praxi sa veľmi často objavujú denníkové záznamy.

Prakticky od nepamäti sa venujem zapisovaniu a kresleniu, ktoré rada posúvam širšej verejnosti formou online prezentácie či výstav.

Počas chodenia a behu sa dostávam do zaujímavého stavu, v ktorom myslenie nadobúda iný rozmer. Telo zlučuje pohyb s myslením len do určitej fázy a fragmentuje len isté myšlienky. Nevpúšťa banálne idey. Vďaka tejto zmene sa zamýšľam úplne inak ako pri statickom sedení. Myšlienky sa nikam nekotvia.“

„Zaznamenávanie počas chôdze a bežeckých tréningov sa stalo najinšpiratívnejšou časťou dňa.

Repetitívne sa objavujem na miestach, kde som začala premýšľať, zastavovať sa kvôli záznamom, zakresľovaniu atmosféry či náhodných konverzácií, do ktorých som sa dostala.

Neraz sú to vizuálne zaujímavé lokality a priestory, v ktorých sa cítim dobre v danom momente, či inšpiratívni ľudia, ktorí vo mne zanechajú stopu svojou ľudskosťou.“

„No sú aj dni, kedy si plánujem konkrétne návštevy miest, ktoré chcem navštíviť a spoznať. Rôzne si ich kategorizujem.

Momentálne ma zaujímajú schody v Starom meste. Začala som mapovaním Palisád a chystám sa pokračovať ďalej a ďalej.

Témou, ktorú súbežne rozvíjam, sa stali aj predajne, čakárne a ich návštevníci.“

- andrea -

doprajte si bezpečnú jeseň života
por. JUDr. JANA SADIVOVÁ

DAJTE SI POZOR NA PODVODNÍKOV

Prípadov, kedy je zneužitá dôvera a dobrosrdečnosť ľudí, neubúda. Obzvlášť to platí v radoch starších občanov. V období pandémie môžeme nadobudnúť pocit samoty a izolácie. Cítíme sa zraniteľnejší, chýba nám kontakt s blízkymi, preto vieme ľahšie podľahnúť emóciám. Práve to je veličina, s ktorou operujú podvodníci.

Skupina prevencie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I vyzýva občanov, aby v záujme ochrany života, zdravia a majetku boli obozretní a nenaleteli na podvodné manipulácie páchatel'ov.

To sa mne nemôže stať

„Ako som sa mohol dať takto nachytať?“ „Kde som mala rozum?“ To sú časté slová obetí podvodov. Málokto si pripustí, že môže naletieť podvodníkovi. Netreba však zabúdať, že páchatelia dokážu využiť každú situáciu a slabosť. Nie nadarmo sa vraví, že príležitosť robí zlodeja. V prípade podvodov je dôležité nekonať pod tlakom a impulzívne. Emócie totiž vedia zahmlieť logický úsudok. Treba si dopriať odstup, zamyslieť sa nad vzniknutou situáciou a následne ju začať riešiť s rozvahou.

Dôveruj, ale dôkladne preveruj

Podvodníci pracujú s vymyslenými emotívnymi príbehmi, vďaka ktorým sa snažia získať dôveru obete a vylákať od nej úspory. Najčastejšie ľudí kontaktujú telefonicky. Predstavujú sa ako ich príbuzní alebo známi a súrne žiadajú požiť

peniaze na rôzne účely. Manipulatívnymi technikami získajú potrebné informácie priamo od obete, ktorá ich, pod vplyvom emócií, sama vyzradí bez toho, aby si to uvedomila. Páchatel' tým získava výhodu a preberá kontrolu nad komunikáciou. Nátlakovo dávkuje informácie o blízkom tak, aby vyvolal strach a paniku. Pod náporom znepokojujúcich informácií žiada urýchlene zaslať peniaze. Existujú aj prípady, kedy sa páchatelia pasujú do role lekárov a zdravotných pracovníkov. Oznamia, že príbuzný spôsobil, alebo mal vážnu dopravnú nehodu, leží v nemocnici, nemôže komunikovať, lebo si pri nehode prehryzol jazyk a súrne potrebuje peniaze na vyplatenie škody, či na akútne ošetrovanie.

Prevenia je dôležitá

Telefonické podvody sú len kvapkou v mori vynaliezavosti podvodníkov v snahe získať peniaze. Policajný

zbor preto odporúča a upozorňuje občanov, aby boli obozretní voči neznámym osobám, ktoré ich kontaktujú z rôznych príčin a žiadajú od nich peniaze. Platí tu, dvakrát merať a raz rež. Dôležité je v danej chvíli nespanikáriť a overiť si skutočnosť

ti uvádzané neznámou osobou. Napríklad u svojich príbuzných alebo iných ľudí, ktorým dôverujeme. Pred podvodníkom treba mať náskok, byť obozretný a nebáť sa mu ukázať, že ho niekto prekukol a nahlási ho ihneď polícii.

Nezabudnite!

Veriť svojim inštinktom, ak sa vám niečo nepozdáva.
Môže ísť o podvod.

Zvýšiť opatrnosť pri volaniach blízkych
z neznámych telefónnych čísel.

Overovať si informácie od neznámej osoby.

Zbystriť pozornosť, ak od nás niekto telefonicky
žiada ihneď previesť peniaze.

Dôležité telefónne čísla: Polícia **158**, Senior linka **0800 172 500**.

Zámok a múzeum v Holíči
30. 3. 2022

tip na výlet

MICHAL MAJTÁN Z KIČ

HOLÍČ

Pravoslávny kostol
30. 3. 2022

Obnovený veterný mlyn
30. 3. 2022

Vyhliadková veža so 49 schodmi
30. 3. 2022

Holíčske megality
30. 3. 2022

program u Zichyho

Zichyho palác, Ventúrska 9

VÝSTAVY

24. 3.–24. 4.

M. BUTULA CICHÁ, D. LIČKOVÁ: MOTHERS AND CO.

Výstavný projekt Marie Butuly Cichej a Dominiky Ličkovej sa rôznymi médiami (kresba, malba, fotografia) venuje podobnej tematike života žien/matiiek a dievčat/dcér v spoločnosti a ich rôznorodým interpretáciám.

Každodenný kontakt s nastupujúcou generáciou žien, posilnený pandemickou situáciou, robí z matiek vyhranené pozorovateľky. Často neostávajú iba pri dokumentovaní, ale posúvajú zobrazovanie svojich detí do fantastických až mysterióznych situácií. Intímna blízkosť s dcérami meniacimi sa obrovskou rýchlosťou z detí na teenagerky a dospelé ženy je plné neskrotnej energie, nedorozumení ale aj absolútneho súznenia. Poskytuje umelkyniam neopakovateľnú šancu na vizuálne priblíženie tohto rozporuplného obdobia.

Staromestská galéria Zichy, vchod z ulice, otvorené: ut–ne 15:00–19:00 (okrem pondelka)

31. 3.–29. 4.

PRÍRODNÉ POKLADY VYŠEHRADSKÉJ ŠTVORKY

Maďarsko, Slovensko, Česko, Poľsko

Výstava fotografií

Otvorené:

po–pi 9:00–18:00, so 13:00–18:00

24. 2.–15. 4.

28. 3. 1996–28. 3. 2022 / 26 ROKOV GALÉRIE Z

V priebehu 26 rokov usporiadala galéria viac než 200 výstav a predstavila 2 720 umelcov z 36 krajín sveta. Na výročnej výstave uvidíte okrem dokumentárnych materiálov aj diela slovenských a zahraničných umelcov. Galéria Z, Ventúrska 9

Otvorené: ut–pi 13:00–18:00

KONCERTY

12. 4., 18:00

ALBRECHTINA (NE)ZNÁMA HUDBA 2022

13. 4., 18:00

MODUS VIVENDI / EDÍCIA ŽENY: V HUDBE

LOTTA: HLAS & BASS je akustický projekt LOTTY a Denisa Pagáča. Kontrabas, zväčša sprievodný hudobný nástroj vytvárajúci pozadie skladieb, je tu rovnocennou spojkou ladiacou s osobitým prejavom speváčky. Atmosféra je podmanivá, intímna, vystupujúca z piesní, ktoré dokonale fungujú aj bez silných zvukových kulís.

Vstupné: 8 €, 5 € (seniori, študenti, ZŤP)

27. 4., 18:00

MODUS VIVENDI

I AM PLANET, vlastným menom Patrik Korinok, je slovenský skladateľ a hudobník silne inšpirovaný prírodou, spájajúci súčasnú klasickú hudbu s prvkami minimalizmu.

Účinkujú: P. Korinok (piano), M. Lipták (husle), J. Belko (druhé husle), R. Milan (viola), M. Hrušovská (violončelo)

Vstupné: 8 €, 5 € (seniori, študenti, ZŤP)

LITERATÚRA U ZICHYHO

21. 4., 18:00

TEXT V MESTE_MESTO AKO HLAVNÁ POSTAVA

Diskusný formát o literatúre: o meste v literatúre a literatúre o meste.

Diskutuje spisovateľka J. Beňová a teoretik architektúry P. Szalay, moderuje M. Gešvantner.

V spolupráci s Literárnym informačným centrom.

program u Pistoriho

Pistoriho palác, Štefánikova 25

SENIORI

4. 4., 15:30

OČKOVANIE

Diskusia o očkovaní v seniorskom veku so všeobecným lekárom a internistom MUDr. R. Compagnonom.

Vstupné: 2 €, kapacita sály obmedzená

25. 4., 15:30

O MOZGU A PAMÄTI

Čo máme vo svojich rukách? Prednáška spojená s tréningom pamäti s A. Palkovič.

Vstupné: 2 €, kapacita sály obmedzená

PREDNÁŠKY A WORKSHOPY

9. 4., 17:00

5 RYTMOV

Pohyb pre deti, rodičov a starých rodičov s M. Trizuljakovou.

Kapacita sály obmedzená, registrácia: 5rytmovregister@gmail.com

12. 4., 18:00

AFRODIZIAKÁ V SLOVENSKEJ KUCHYNI

Cyklus prednášok Prešporská kuchyňa s historičkou a etnologičkou Katarínou Nádaskou.

Vstupné: 5 € (2 € návštevníci nad 65 rokov), kapacita sály obmedzená

24. 4., 18:00

IZBOVÉ RASTLINY

Voľba umiestnenia, pravidelnosť zálievky, výber substrátu a ďalšie faktory sú dôležité, aby rastlinky u vás prosperovali. Na prednáške spojenej s workshopom vám vysvetlíme základy starostlivosti o izbové rastliny, ukážeme si, ako jednotlivé druhy množiť, presádzať a kam ich umiestniť. Na workshope si vytvoríte aj odrezok či zasadíte rastlinku, ktorá vám spríjemní domov.

Vstupné: 7 € (2 € návštevníci nad 65 rokov), materiál na workshop je zahrnutý v cene, kapacita obmedzená
Rezervácie lístkov:

daria.chriastelova@staremesto.sk

PRE DETI

24. 4., 10:00

ÚTEK, divadlo Trieska

Na motívy knihy M. Vadasa Útek, ktorá bola preložená do niekoľkých jazykov a získala aj ocenenie za ilustrácie D. Olejníkovej Zlaté jablko – BIB Bratislava.

Účinkuje: L. Tandara

Dĺžka predstavenia: 35 minút

Predstavenie vhodné pre deti od 5 r.

Vstupné: 3 € (dieťa od 3 r.), 2 € (dospelý)

KONCERT

28. 4., 18:00

SLADKÉ SLÁČIKY

V rámci cyklu Konzervatórium v paláci účinkujú študenti a pedagógovia Konzervatória Tolstého 11 v Bratislave.
Vstup voľný

VÝSTAVY U PISTORIHO

7. 4.–30. 4.

A 359

Výstava ateliéru textilného dizajnu VŠVU Bratislava je prierezom aktuálnej tvorby študentov, doktorandov, nedávnych absolventov a pedagógov.
Kurátorky výstavy: L. Gazdíková a M. Chudá

Vernisáž: 7. 4. o 17:00, vstup voľný

Otvorené: ut–ne 14:00–19:00

DIVADLO

13. 4., 19:00

D. CHARMS: CIRKUS MADRAŠ

Divadlo bez domova

Podivuhodní klauni, extravagantní artisti aj šialené krotiteľky zvierat tvoria surrealistické panoptikum čudného cirkusu, do ktorého sa márne snaží dostať Nezbedkin – človek, ktorý nemá talent, iba túžbu vystupovať v cirkuse.

Vhodné aj pre deti, vstup zdarma

www.divadlobezdomova.sk

ursulka@mac.com, 02/ 52 49 85 08

program na Školskej

Staromestské centrum kultúry a vzdelávania, Školská 14

TICHO a spol.

Platforma nezávislých divadiel

www.tichoaspol.sk

tichoaspol@gmail.com, 0944 351 357

Vstupenky: tootoot.fm

4. 4., 19:00

D. MACMILLAN, J. DONAHOE:

VŠETKY ÚŽASNÉ VECI

divadlo TICHŌ a spol.

Pútavé rozprávanie o živote muža, ktorý vyrástol v tieni opakovaných pokusov svojej mamy o samovraždu a rozhodol sa vytvoriť zoznam všetkého úžasného, čo na tomto svete je, aby jej dokázal, že každý deň môže objaviť niečo nové, pre čo stojí za to žiť. Podarí sa mu ju presvedčiť? A podarí sa mu presvedčiť samého seba?

Réžia: R. Horňák, účinkuje: M. Noga

6. 4., 19:00

NIČ SA NESTALO

divadlo TICHŌ a spol.

Malé divadlo, monodráma o žene, ktorá sa snaží prísť na to, prečo podviedla manžela, a necíti žiadnu vinu.

Réžia: M. Jasaň

Účinkujú: L. Ondrušová a D. Ratimorský

8. 4., 19:00

SVETLONOS, Odivo a I. Martinka

9. 4., 19:00

Prehliadka inscenácií

nominovaných na Cenu Akadémie divadelných tvorcov 2020/21:

SVETLONOS, Odivo a I. Martinka

„Odivo opäť prejavilo dramaturgickú ambicióznosť (prinášanie nových, neopozieraných tém), ruka v ruke s posúvaním technických hraníc divadla (mechatronická bábka).“ (z hodnotenia komisie Akadémie)

Tam, kde je tieň, musí byť aj svetlo.
Réžia: M. Danadová, M. Kováčová, I. Martinka

Účinkujú: M. Danadová, I. Martinka, M. Bódyová, L. Kubičina

10. 4., 19:00

OBJEKT TY, Uhol_92

Mozaika vzťahov jedného človeka, podľa hier A. Schnitzlera.

Réžia: P. Galdík

Účinkujú: K. Gurová, A. Juhásová, B. Palčíková

11. 4., 19:00

PSI, Šerosvit v TICHŌ a spol. v rámci projektu Work in progress

Inscenácia inšpirovaná hrou španielskeho dramatika J. Mayorgu Večný mier. Traja psi v neznámej uzavretej miestnosti a za dvere sa môže dostať iba jeden. Súťaž na život a na smrť. Ako ďaleko zájdu, aby dosiahli svoj cieľ? A za akú cenu?

Réžia: J. Matejčík, J. Sadíleková

Účinkujú: J. Horváth, R. Finik, D. Selecký, J. Holková, A. Dukátová, A. Palanová

20. 4., 19:00

NIČ SA NESTALO

divadlo TICHŌ a spol.

Malé divadlo, monodráma o žene, ktorá sa snaží prísť na to, prečo podviedla manžela, a necíti žiadnu vinu.

Réžia: M. Jasaň

Účinkujú: L. Ondrušová a D. Ratimorský

23. 4., 19:00

D. MACMILLAN, J. DONAHOE:

VŠETKY ÚŽASNÉ VECI

divadlo TICHŌ a spol.

Pútavé rozprávanie o živote muža, ktorý vyrástol v tieni opakovaných pokusov svojej mamy o samovraždu a rozhodol sa vytvoriť zoznam všetkého úžasného, čo na tomto svete je, aby jej dokázal, že každý deň môže objaviť niečo nové, pre čo stojí za to žiť. Podarí sa mu ju presvedčiť? A podarí sa mu presvedčiť samého seba?

Réžia: R. Horňák, účinkuje: M. Noga

24. 4., 19:00

Prehliadka inscenácií

nominovaných na Cenu Akadémie divadelných tvorcov 2020/21:

DRUHÁ SMRŤ JANY Z ARCU

Nové Divadlo, Nitra

„...nitrianska inscenácia ponecháva záver otvorený a konečnú voľbu necháva na divákovi, čím zručný, kvalitný, no uzavretý príbeh núti prekročiť hranice

jedného večera a nenápadne presakuje aj mimo múry divadla.” (z hodnotenia komisie Akadémie)

Tragikomédia o tom, čo plánoval boh so svojím synom Ježišom, Janou z Arcu a katom.

Autor: S. Canev, réžia: M. Geišberg

Účinkujú: L. Korená, A. Spišáková, M. Nahálka

25. 4., 19:00

PSI, Šerosvit v TICHŤO a spol. v rámci projektu Work in progress

Inscenácia inšpirovaná hrou španielskeho dramatika J. Mayorgu Večný mier. Traja psi v neznámej uzavretej miestnosti a za dvere sa môže dostať iba jeden. Súťaž na život a na smrť. Ako ďaleko zjdu, aby dosiahli svoj cieľ? A za akú cenu?

Réžia: J. Matejčík, J. Sadíleková

Účinkujú: J. Horváth, R. Finik, D. Selecký, J. Holková, A. Dukátová, A. Palanová

27. 4., 19:00

ZASTAVENÍ, Uhol_92

Čo by ste si so sebou vzali na opustený ostrov? Realita je šou. Diváci životov iných majú príležitosť na tieto životy vplývať, dokonca ich možno zachrániť.

Text a réžia: A. Vrzgula

Účinkujú: J. Jablonský, L. Libjaková, N. Motlagh

29. 4., 19:00

D. MACMILLAN, J. DONAHOE:

VŠETKY ÚŽASNÉ VECI

divadlo TICHŤO a spol.

Pútavé rozprávanie o živote muža, ktorý vyrástol v tieni opakovaných pokusov svojej mamy o samovraždu a rozhodol sa vytvoriť zoznam všetkého úžasného, čo na tomto svete je, aby jej dokázal, že každý deň môže objaviť niečo nové, pre čo stojí za to žiť. Podarí sa mu ju presvedčiť? A podarí sa mu presvedčiť samého seba?

Réžia: R. Horňák

Účinkuje: M. Noga

DIVADLO ÍVERY

www.divadloivery.sk

Predaj vstupeniek na mieste, polhodinu pred predstavením.

7. 4., 19:00

M. MACOUREK: HRA NA ZUZANKU

Šťastie pramení zo šťastných pocitov, šťastných čuchových vnemov, hmatových vnemov a zo šťastných a veselých Vianoc.

21. 4., 19:00

O. WILDE: CELKOM VÁŽNE

Vydať sa za Ernesta je to najlepšie, čo môže dievča urobiť. Chudera každá žena, ktorej muž sa nevolá Ernest. Myslí si to slečna Gvendolína aj slečna Cecília, no páni Jack a Algernon nevzdávajú.

Réžia: J. Krčmářová

28. 4., 19:00

S. MROŽEK: VEL'VYSLANEC

Ak chcete naozaj ovládať ľudí, musíte ovládať ich vášne.

Réžia: M. Malenka

KURZY, KRÚŽKY, WORKSHOPY

9. 4., 14:00

ZÁKLADY AKVARELU PRE DETI

Výtvarný workshop určený deťom od 8 rokov s ilustrátorkou A. Roškovou.

Info a prihlasovanie:

alzbeta.marendiakova@staremesto.sk

9. 4. 14:00

DIVADELNÝ WORKSHOP s lektorkou

M. Martinčíčovou, pre deti 6–8 rokov.

Info a prihlasovanie:

alzbeta.marendiakova@staremesto.sk

TANEC PRE ŽENY, ktoré vždy chceli tancovať ladne a zvode, aj pre začiatovníčky v každom veku.

Každú stredu o 19:45, prvá hodina je bezplatná.

Info: dana.sladekova@staremesto.sk

JAZYKOVÉ KURZY

Taliančina a novogréčtina online.

Info a prihlasovanie:

alzbeta.marendiakova@staremesto.sk

program na Gaštanovej

Staromestské centrum kultúry a vzdelávania, Gaštanová 19

VYCHÁDZKA

10. 04., 14:00

NEZNÁME ZNÁME MIESTA: DIVADELNÁ BRATISLAVA II.

Cyklus tematických vychádzok.

V prvej časti putovania za bratislavskými divadlami sme nestihli ani zďaleka všetko. Pripomeňme si, kde stála legendárna Stoka, aké divadlo vyrástlo v jej blízkosti, na čo slúžil Herečák alebo Dom hrôzy a mnohé ďalšie divadelné zaujímavosti.

Miesto stretnutia: pred divadlom Astorka

Lektorka: E. Čubríková

Registrácia:

eva.kostalova@stare mesto.sk

KLUBY A ZDRUŽENIA

Klub seniorov: po a št 12:30–16:30

ZÁHRADKÁRSKE OKIENKO:

4. 4., 14:00 SEMENÁ

25. 4., 14:00 VÝSADBA A PLÁNTY

Jednota dôchodcov: št 13:30–17:30

13:30 – cvičenie

15:00 – úradná hodina

16:00 – bridžový klub

VÝSTAVA

22. 4.–12. 8.

BRATISLAVA–PRESBURG–POZSONY

Plotová výstava historických pohľadníc v exteriéri Centra, vstup voľný.

PRE DETI

20. 04., 14:00

STAROMESTSKÉ HRAVÉ

POPOLUDNIE:

STOLČEK PRESTRI SA, Teátro NELINE

Divadelné predstavenie v Slubekovej záhrade, vstup voľný.

27. 04., 14:00

O DEVIATICH MESIAČIKOCH,

Predstavenie divadla PIKI v SCKaV

Gaštanová 19

Vstupné: 2 €

KURZY

ZÁBAVNÝ PC KURZ 7. časť:

TVORBA POHYBLIVÝCH OBRÁZKOV

s vlastným notebookom.

Lektorka: J. Pechrová

Termín: utorok, 10:00

Vstupné: 6 €/stretnutie, (3 € seniori)

PILATES FIT

Lektorka: Z. Kondé

Termín: pondelok, 17:00

Info a prihlasovanie: 0905 506 079

BODYBALANCE

Lektorka: M. Bakošová

Termín: pondelok, 18:15

Info a prihlasovanie: 0905 731 621,
riabakosova@gmail.com

GITARA pre dospelých aj pre deti

Lektor: I. Denko

Vyučovanie prebieha 1x (po dohode i 2x) týždenne v popoludňajších hodinách.

Cena: 5 €/vyuč. hodina

ČCHI-KUNG pre začiatočníkov

Lektor: L. Horniak

Termín: utorok, 17:00

Cena: 4 €/cvičenie

AHAMKÁRA JOGA

Pre mierne pokročilých a pokročilých.

Termín: utorok, 18:40

RELAX JOGA

Lektorka: V. Diešková

Termín: štvrtok, 10:00

Cena: 4 €/cvičenie (2 € seniori)

TAI CHI CHUAN

Lektor: L. Horniak

Termín: štvrtok, 17:00

Cena 4 €/cvičenie

KONDIČNÉ CVIČENIE PRE ŽENY

Lektorka: D. Krošláková

Termín: streda, 18:30

Vstupné: 4 €

program v knižnici

Staromestská knižnica, www.starlib.sk

PODUJATIA

7. 4., 17:00

AKO DOBRÍ ĽUDIA VYHNALI Z MESTA ČERVENÉHO ČERTA

Blumentálska 10/a

Čert chcel uchvátiť lesnú lúku, kde sa hrali deti aj mesto, kde bývali dobrí ľudia. Ľudia sa ho najprv báli, no potom... Účinkujúci: Červený čert, Zelený poľovník, Anička, Janko, Teta Beta
Uvádza: Gašparko Džoker

7. 4.–5. 5.

AKTÍVNI SENIORI, Panenská 1

Kurz digitálnych zručností pre pokročilých počas 5 stretnutí.

Každý štvrtok 9:00–13:00.

20.–22. 4.

BRATISLAVSKÉ MESTSKÉ DNI

Bezplatná registrácia nových čitateľov, ktorí si vypožičajú knihy o Bratislave (všetky pracoviská)

20. 4., 17:00

PESTRÁ BRATISLAVA

Panenská 1

Rozprávanie o Bratislave so Z. Lehelom, dlhoročným lektorom a vlastivedným sprievodcom, o rozmanitých názvoch a označeniach mesta s bohatým kultúrnym dedičstvom.

26. 4., 10:00

TVORIVÉ DOPOLUDNIE PRE RODINY

Letná čítareň Medická záhrada

Rodinné centrum Prešporokovo pripravilo jarné tvorivé dopoludnie. Prihlasovanie: sa prihláste cez online formulár na www.presporkovo.sk

30. 4., 10:00–15:00

DOBRÝ TRH

Panenská 1

Zvýhodnená registrácia, burza kníh, rodinný workshop s výtvarníčkou D. Krajčovou (o 11:00)

VÝSTAVY

14. 3.–30. 4.

JARNÉ TVORENIE

Panenská 1

Výstava ručných prác.

1. 3.–15. 4.

NAJKRAJŠIE A NAJLEPŠIE DETSKÉ KNIHY NA SLOVENSKU 2020

Blumentálska 10/a

Výstava ocenených kníh pre deti v spolupráci s Bibianou, medzinárodným domom umenia pre deti.

BOOK TO GO / SVÄG TO GO!

Dočítaj sa ku káve zdarma. Od apríla vás vo vybraných knihách na pobočke Panenská 1 čaká lahodné prekvapenie. Kto narazí na zlatý kupón, tak získava 10 testovacích káv v kaviarni *Sväg to go* zdarma. Kupón platí vo všetkých prevádzkach kaviarne.

SWAPNI RASTLINU V KNIŽNICI

Blumentálska 10/a

Nepretržitá výmena rastlín

Presádzate a ostali vám odrezky? Nevyhadzujte ich, ale doneste do knižnice. Radi sa o ne postaráme a ponúkneme ďalej. Ak sa vám zapáči kvet v knižnici, radi vám ho namnožíme.

KNIŽNICA V DARČEKOVOM BALENÍ

Hľadáte originálny darček na meniny, narodeniny, výročie alebo len tak pre radosť? Venujte rodine alebo priateľom 365 dní radosti z čítania, venujte darčkový čitateľský preukaz.

Preukaz môžete zakúpiť na ktoromkoľvek pracovisku alebo objednať elektronicky na marketing@starlib.sk

kontakty

magazin@staremesto.sk

Alžbeta Marendiaková
Dana Sládeková
+421 (2) 52 49 68 68
alebo 0911 665 273

Staromestské centrum
kultúry a vzdelávania
Školská 14
811 07 Bratislava

program: staromestskekluby.wixsite.com/kulturavstarommeste

Staromestské centrú
kultúry a vzdelávania

Zichyho palác

Ventúrska 9
811 01 Bratislava

informácie: +421 (2) 54 43 16 81
Martina Mišíková, 0903 650 701
martina.misikova@staremesto.sk

Pistoriho palác

Štefánikova 25
811 05 Bratislava

Informácie: +421 (2) 52 49 18 28
Monika Spišiaková, 0918 430 980
alebo +421 (2) 52 49 18 28
monika.spisiakova@staremesto.sk

Galéria F7

Františkánske námestie 7
811 01 Bratislava
Borivoj Medelský, +421 (2) 54 43 33 35
alebo 0911 238 710
borivoj.medelsky@staremesto.sk

Gaštanová 19

811 04 Bratislava
Eva Košťálová, +421 (2) 54 77 73 66
eva.kostalova@staremesto.sk

Propeller

Matej Šálek
matej.salek@staremesto.sk

fotografie canva.com, A. Marendiaková, archív K. Nádaskej,
A. Rošková, čitatelia, archív KIC